

Ese de două ori in septimana: Joi-a si Domineca; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septimana.

Pretulu de prenumeratiune.
 pentru Austria:
 pe anu intregu 8 fl. v. a.
 „ diumetate de anu 4 fl. v. a.
 „ patratu 2 fl. v. a.
 pentru Romania si strainatate:
 pe anu intregu 12 fl. v. a.
 „ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai n. nostri, si de-adreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespondenti, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu expeditiunea; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7. cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 80 c. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 2 sept. n. 1871.

Abia scriserami datulu „2 septembrie“ si ca unu fulgeru ne strbatu prin inima aducerea a minte de insemnatatea istorica a acestei dile fatale pentru Francia — nu! — pentru intraga Europa. Si cine este acela care se nu fa consternatu la amintirea acestei dile, cine este acela alu carui sufletu, aducendu-si a minte de catastrofa de la Sedan intemplata in 2 sept., se nu se intristedie si se nu recugete la consecintiele aceleia? Cu diu'a de la Sedan candu 80.000 de luptatori francesi, tradati de unu afurisitu Cesare, au capitulatu si prin acesta capitulatiune s'a stersu nimbulu ginte latine, cu acesta diua s'a inauguratu epoca de desperatiune si amaru a poporaloru. Adeveratu ca atunci a cadutu de pre tronu si despoticul Cesare alu natiunii francesi, dar Cesarelui de la Paris, despotulu francesiloru, a urmatu celunordicu, Cesarele nemtiescu, de care tremura lumea si de frica caruia se viera si se tanguiescu poporale Europei. Dar ca anu pre acestu timp, lumea credea si spera ca natiunea francesi — desi tradata colossulu nemtiescu — totu va esi invingatoria din infricosiatulu resbelu, reprezentandu ea dreptulu, dreptatea si adeverulu. Anu pre timpul acesta deci mai avea lumea celu putienu sperantia pentru triumfulu causei drepte, causei poporaloru, astadi insa, dupa unu anu de triste evinente si amare insielatiuni, astadi nu mai este nici sperantia, nici mangaiare pentru viitoriu, caci Francia se sbuciuma in ghiarele jafutiului nemtiu, era „resbunarea“ ei este inca de parte, si Ddieu scie, cine va ajunge acelu fericitu timp candu Francia republicana si va realisa acesta santa resbunare a sa, carea este resbunarea dreptulu contra fortiei!

Dar se nu desperamu ci se credemu inca in virtutea si vengiositatea Franciei si se vedemu ce face ea astadi, respective reprezentantia ei din Versalia. Proieptulu lui Rivet pentru pro-

lungirea esecutivei lui Thiers presentatu Camerii in 28 aug. si modificatu de ministrulu de justitia Dufaure, precum amintiramu in nrulu trecut, s'a primitu cu o impositanta maioritade de voturi. Partid'a drepta se fia forte indignata pentru proclamarea lui Thiers de presedinte alu republicei, caci prin acesta densulu prejudeca viitorulu carele — dupa parerea monarchistiloru — ar fi alu Monarchiei. —

Totu dilele trecute s'a dechiaratu Adunarea natiunala de constituanta, macar ca Gambetta cu unii deputati radicali au protestatu cu multa dibacia contra acestei dechiaratiuni, si contra careia este si intraga parte de media-di a Franciei, carea pretinde ca Adunarea de facia se se dissolva si se se alga un'a cu caracteru constituantu, caci cea de facia s'a alesu numai pentru incheierea pacii cu Germania. —

Reorganizatiunea armatei francesi face progresu. In cateva dile se vor incepe lucrarile pentru redicarea intarituriloru pre naltimile de la Chatillon si in alte locuri de insemnatate strategica. Astfelu Francia se apuca seriosu de reorganizarea armatei sale, caci in acesta se concentra sperantia ei pentru resbunare.

In constelatiunea europeana de astadi, ce face Italia, respective galantomulu ei Victor Emanuel?

Pricepe-si acesta missiunea ce o are a indeplini ca suveranulu Italiei unite facia cu Europa si mai alesu facia cu gintea latina, candu germanismulu se opintese din tote poterile sale colosale contra latinismulu? Audit'a, intiele'sa Italia sublim'a ideia emisa de catra colon'a lui Traianu de la Istru pentru unu congressu panlatinu? Aceste intrebari ni venira in cugetu candu audiramu ca in Aliantia defensiva si ofensiva ce s'a proieptatu intre Austria si Germania si in 5-7 sept. n. se va intari de amendoi imperatii, ar figura — ca appendice — si Italia, serman'a, retacit'a

de ea! Si acesta asociare a ei se motiveza cu asigurarea contra unui atacu eventualu in viitoriu — din partea Franciei! Astfelu — prespunendu ca faim'a nu va remane numai faima — Uniunea tripla pentru sustinerea pacii europene (?) ar fi fapta implinita.

Dar bine sciundu ca poporale nu sunt de identificatu cu stepanitorii loru, nu vomu face imputarile grele poporulu italianu, ci guvernulu nepotintiosu alu seu si „galantomulu“, carele se lasa ca Bismark se-lu porte de nasu. Italia astadi nu are barbati mari, par' ca spiritulu lui Machiavelli, alu lui Cavour si altoru diplomati mari ai sei a parasit'o pentru todeuna. Tote le ar fi crediutu lumea de possibile, numai o Aliantia a Italiei cu Germania si Austria — nu, caci acesta aliancia nu este a pacii — precum pretinde mincinosulu si ciniculu Bismarck, — ea este contra Franciei, contra dreptulu poporaloru, contra pacii eterne, caci acesta Aliantia va nasce o alta Uniune tripla: Francia, Anglia si Russia, apoi aceste Aliantie vor se asecure pacea?

Guvernulu unguurescu si prelatii magiari catolici — infaliblisti.

O s'o patiasca eruditulu ministru Pauler cu — unguirii! De cateva dile in cocia se colporteza faim'a si — dupa cum ne asigura o toia magiara — o faima basata, cumca dlu ministru va fi trasu la raspundere naintea dietei pentru nelial'a sa atitudine facia cu episcopii infaliblisti, adeca cu prelatii, episcopii si alti creatori ai bisericii catolice, cari, desi in conciliulu de la Roma figurau intre opositionali, astadi recunosc pre pap'a de infalibilu, ilu facu Christosu adeveratu dupa trupa si dupa spiritu. — Ddieu si omu! caci numai lui Ddieu songuru i se cuvine infalibilitatea, numai Ddieu nu smintesco — omu de candu e lumea, n'a fostu infalibilu! — Si in butulu acestui scandalu, eruditulu si luminatulu ministru Pauler — spre uimirea nostra si a lumii — se porta facia de numitia iesuiti atatu de cu indulgentia si nu li se opune de felu, precum ar pretinde interesulu statulu si precum pretinde espresu placetulu regiu (dreptulu regelui d'a lua sub re-

visiune ori ce acte ale bisericii nainte de publicarea lor si in casu de neincuviintiare a nu le publica) — o impregiurare ne mai pomenita in o tiara constitutionala!

Ministrulu Pauler de astadi a fostu Aristotele universitatii din Pesta, este unulu dintre invetiatiu cei mai mari ai natiunii magiare, — se pote ore ca miscarile ce le-au produsu scamatoriele iesuitoru in intraga Europa si cu deosebire in senulu bisericii rom. catolice se-i fia romasu necunoscutu? Se pote ore ca unu barbatu ca densulu se nu respinga cu geniulu seu ageru unu afrontu atatu de degradatoriu pentru demnitatea omenesca? Ce este adeverat'a causa a indulgentiei sale facia cu publicarea dogmei de infalibilitate in Ungaria?

Ori cate intrebari vomu pune si ori cate raspunsuri ni se vor da, — numai unulu este adeveratu, acela ca causa din care ministru Pauler se areta atatu de indulgent — am pote dice indiferente facia cu publicarea numitei dogme, nu este si nu pote fi alt'a decatu numai si numai politic'a unguuresca, politic'a de astadi a vestitulu Andrassy.

Cum — va eschiam'a on. cetitoriu — cum se pote ca politic'a unguuresca se partineasca o dogma ce este spre rusinea spiritulu omenescu, ce impedece mersulu progresulu si alu carei scopu este d'a tien'e lumea in intunereculu evului mediu, in intunereculu traditiunali alu catolicismulu? Acesta — si va raspunde iubitu cetitoriu — acesta nu este, nu pote se fia causa indulgentiei ministrulu de culte facia cu insolentia prelatiloru.

Si totusi causa este numai si numai politic'a stepanitoriloru de astadi. Eta cum.

Suntemu apropo de incheierea dietei 1869/72. Miscarile intre partide pentru alegerele dietali viitorie au si inceputu a se observa in diaristica. Diaristic'a magiara opositionala adeca de vr'o luna si mai bine vestece in tonu profeticu caderea guvernulu lui Andrassy si triumfulu opositionei, dac'a acesta se va fusiona. Si fiindu ca aceste profetiri ale opositionei n'au sunatu ca in pustia, ci o mare parte a poporulu se areta entusiasmata in aspectulu profetiei epoce de auru pentru opositione, — guvernulu actualu vedindu-se in adeveru periclitatu in existentia sa si desparatu pentru viitorulu

FOISIORA.

Doi feti cotofeti

Doi copii cu perulu de auru.

Povesta poporala romana, publicata

de Dr. At. M. Marienescu.

Amiculu Simeonu Mangiuca.

„Gebt mir Märchen und Rittergeschichten: da liegt doch der Stoff zu allem Grossen und Schönen.“

Dati-mi poveste (basme) si intemplari despre vitezi (cavaleri); caci in acesta e materia pentru totu ce e mare si frumosu.

Literatura despre doi feti cotofeti.

In oct. 1870 dandu de povestele publicate de Dlu Fundescu, am fostu suprinsu de frumsetia lor, si aflandu marirea lor am publicatu sub titlu „Descoperiri mari“ in Albina pe langa explicatiuni „Fela din Dafinu“ in nrulu 16, „Fetu frumosu cu perulu de auru“ in nr. 17, si „Dafinu imperatulu“ in nr. 48, era in Familia „Piticoti“ nr. 34 din 1871. Vinu acuma de a publica pe „Doi feti

* Schiller. Schillerleben von Gust. Schyab, Stuttgart 1841. p. 624.

cotofeti,“ o povesta dintre cele mai frumoase si de insemnatate, prelucrata dupa mai multe esemplarie, mai din tote tierile romane.

Ce e tristu, e ca mai antaiu a fostu publicata in limb'a nemtiesca, pentru ca la noi unii nu pricepu insemnatatea povestelor, si altor'a nu li pasa de lumea romana.

Dlu Arthur si Albert Schott au tiparitu „Walachische Märchen“ (Poveste romanesce) inca la an. 1845, in Stuttgart. Aceste sunt culese din pregiurulu Oravitiei in Carasiu. Sub nr. 8. publica „Die goldenen Kinder“, adeca copiii de auru, si dice ca povest'a e dictata de parintele Mihaiu Popoviciu, adeca din fontana romana.

Schott dice in prefatiune: „Poesiele stravechic ale unui poporu, a carui sorte e impletita cu a fratiloru din Italia si Grecia, si dora si cu a celtiloru, afla resnetu la traditiunile despre dieii anticitatii etc.

Dlu Josifu Haltrich, unu profesoru la gimnasialu din Sigisióra in Ardalu, a tiparitu: „Deutsche Volksmärchen aus dem Sachsenlande in Siebenbürgen,“ adeca „Poveste poporale nemtiesci din tier'a sasasca in Transilvania“ la an. 1856, in Berlinu.

Povest'a sub nr. 1. e „Die beiden Goldkinder,“ adeca „Amendoi copii de auru“. Haltrich precum se vede o tiene de sasasca, pana ce Schott cu 11 ani mai nainte o publica de romanésca.

Eu am cetitu si studiatu cele 78 de poveste publicate de Dlu Haltrich, si intre ele

am aflatu vro 15 romane, si de voiu ave timp si tipariu, voiu dovedi acesta. Tote cele poetice si frumoase sunt romanesce, si tote cele cu idei de interesu moralu sunt sasesci. Motivulu supremu de dieretia.

Dlu Haltrich in nota * din prefatiune dice: „E de gelitu, ca pe langa tota indemnarea prin J. K. Schuller („Über die romanische Volkspoesie“) inca nu s'a aflatu nici unu romanu cultu . . . ca se redice in modu scientificu si criticu tesaurulu mari spirituale ale poporulu romanu — din poesia si poveste.

Dlu G. Vegezzi Ruscalla, italianu si amiculu romaniloru, a tiparitu in Turinu (Italia) la an. 1858 o povesta poporala romana din Moldavia, „Inflzatevi margherite“ = „Infirative margaritariu,“ tradusa de pre unu esemplariu de la Dlu Vasiliu Alessandri.

J. C. Fundescu, la an. 1867 a publicatu in Bucuresci: „Basme, poezie“; sub nrulu 5 are o povesta „Insirite margarite“.

Dlu Dr. Atanasiu Siandoru, profesoru de preparandia in Aradu, mi-a tramisu de la DD. preparandi mai multe poveste, intre acestea de la Ioane Radovanu, nascutu in Dubosu, com. Temisiorei, si „Doi feti cotofeti.“

Tote aceste esemplarie sunt identice, totu aceeași povesta; variatiunile particulare inca au interesu, deci le voiu impartasi si explica si acelea. —

Reintornandu la motivulu citatu, vreu se dicu, ca romanii nu vor ave literatura caracteristica natiunala daco-romana, pana nu

vor fi culesu tote poesiele, povestele, datinele si superstitiunile romane, — pana poetii si literatii nu vor inzestra epopeiele, legendele natiunei cu asteliu de idei, pana nu vor prelucra acestu materialu, si nu vor ave opuri scientifiche despre mitologia daco-romana.

Publicarea de „Descoperiri mari“ si a povestei presinte am de scopu ca se indemn'u lumea romana la acestu lucru, — seu barem aretandu calea se-mi facu detorintia.

Si fiindu ca amiculu meu Mangiuca a indemnatu cu tota imim'a pe toti pe carii i-a intelnitu, ca se culega materia poporala, si se spriginésca intreprinderea mea, ilu afu de demnu, de a-i dedica pe acesti copii de auru.

II. Povest'a

„Doi feti cotofeti

Doi copii cu perulu de auru.“

A fostu unu imperatu poternicu, si a culetoritu prin tiara, si a veditu trei fete forte mandre culegendu la canepa. 1)

Fetele inca ilu bagara de sema si-lu cunoscura, si atunci cea mai mare a disu: „De m'ar lua pre mine imperatulu de nevata, a-si tione cas'a cu pane.“ Cea medilocca a disu: „De m'ar lua pre mine imperatulu de nevata, a-si face camesia frumoasa de fuioru, si a-si tione cas'a cu pandia. Era cea mai mica a disu:

sen politicu, a trebuit să se ia asilu la preotimea rom. catolica, carea de candu esista ea, pururia a fostu — nu fidela stepanirii — precum se esceptorea dansa — ci vamesia, fari-seica, pentru a si ajunge sfurisite ei scopuri iesuitice. Si guvernulu magiaru, practic si istetiu, cum este elu, si-a cunoscutu bine aliatulu, caci preotimea rom. catolica pre langa tota scaderea vediei sale naintea classelor inteligente, a sup'ra poporului ce creda tote orbisii, si astadi mai are mare influinta, credindu bietulu de elu ca — numai preotimea rom. cat. este tramisa de la Ddieu si ca numai biseric'a cat. unica este mantuitoria, ca tota lumina si totu adeverulu vine si nu pote purecede de altu unde decatu numai de la Roma. Astfelu fiindu, istetiu nostru Andrassy scie ce ajutoriu eficace i pote tinde preotimea catolica la alegerile viitorie dietali prin infuinti'a sa a sup'ra poporului alegatoriu. Sa intelesu deci — precum suntemu informati — inaltulu nostru guvern cu luminatii prelati catolici si — si-a datu invoirea muta la publicarea nouei dogme, dar sub conditiunea ca luminat'a preotime se se doblige a agita la alegerile viitorie dietali in folosulu reeserei guvernului, se aiba insolentia a predicat de pre cancela ca numai guvernulu de facia este, numai acest'a pote se fia pacea si regeneratoriulu patriei. Prin acest'a contielegere deci guvernulu — dupa a sa parere — si-ar fi ascuratu din capulu locului triumfulu in alegerile pentru diet'a 1872/74. Astfelu guvernulu magiaru ar fi liniscitu, leganandu-se in dulcea sa sperantia d'a mai stepani tier'a cativa ani, — prelatii catolici inca au reportatu unu nou si inca unu mare, unu splendidu triumfu a sup'ra tierii prin publicarea si invetiarea spurcatei dogme de infalibilitate. Astfelu ambele parti pactatorie ar fi dobanditu ce au doritu, ce a fostu scopulu aliantiei lor.

Dar „alu bata-lu crucea“ nu dorme, nu da pace guvernului se-si traisca lume alba, opozitiunea magiara, acestu diavolu pre capulu guvernului — precum o proceci iesuiticulu „M. Allam“ — vre odata cu capulu se trentesca cabinetulu actualu si se se naltia ea la carma! si fiindu ca ea in pactulu guvernului cu infuintoria preotime catolica vede o mare pedeca pusa realarii dorintiei sale, arunca insulte preste insulte, injurie preste injurie a sup'ra ministrului Pauler.

Ministrulu Pauler este unu barbatu cultu, unu barbatu de cultura moderna, barbatu intieptu si dreptu, caci a sup'ra lapte din peptulu maicei sale romane, — nu potemu deci prespune si nu potemu crede ca densulu ar fi de capulu seu atatu de indulgentu facia cu publicarea dogmei de infalibilitate, ei credemu ca elu este constrinsu a se porta astfelu pana candu va se remana ministru, caci ministrulu presiedinte nu e unu omu pre consciuntiosu si crutiatoriu, elu face presiune a sup'ra taturora numai ca se-si asecure viitoriulu seu politicu.

Acest'a, politic'a nalta a dlui Andrassy

deci este cans'a ca diurnalistic'a magiara guvernamentalu, desi condamna dogma de infalibilitate, totusi scusa atitudinea guvernului facia cu impertinentii prelati si episcopi magiari rom. catolici, acesti farisei, vamesi, trentori si insielatori ai lumii de candu li se datesa originea. Ne miramu insa, cum de primu-presiedintele guvernului nostru, dlui Andrassy, ca unu barbatu de statu istetiu si expertu, nu scie ori ca nu vre se scia — si atunci ilu compativimim — cumea o politica, ale carei principia nu purecedu din ideia, natur'a si essentia statului, o politica ce se baseda pre o aliantia cu iesuitii si trentorii catolici, o astfelu de politica contra principioru urui stata de dreptu nici odata si nicairi n'a fostu durabila, ei a fostu, este si va fi in veci condamnata de unu poporu ce aspira la salute, adeveru si dreptate.

Pesta, in 28 Aug. 1871.

Aflandu-me la Pesta pentru interesele poporului nostru, m'am interesatu intr'altelu si de diurnale. Acesta interesare diu urma mi-a inmultitu cerculu esperiintieloru; am aflatu ca diurnalele de prin capitale, candu facu vre unu estrasu din diurnale de provincia nu se marginescu a estrage ceea ce contienu ceste din urma, ci scamoteza materialulu datu dupa bunulu loru placu si-lu plasmuescu intoamai ca gramaticii nostri cei rei, cari nu-si batu capulu a pune in reguli ceea ce se afla in limba poporului, ci fabrica ei insisi reguli noue-cu totul straine limbei nostre, — asa incatu apoi ensisi se mira, ca materialulu limbei nu se acomodeza reguleloru create volnicescu. „Federatiunea“, pe care in cans'a Brasiovului o luase gur'a pe dinainte si spusese atatea, cate apoi n'a fostu in stare se dovedesca nici dupa ce a fostu provocata privatu si publicu prin diurnale, acestu organu, carele ar dori, pe facia se treca de celu mai mare romanu, ce face elu? Eta ce! Diurnalulu magiaru din Brasiovu „Nemere“ dice ca fiindu Ese. Sa ministrulu Slavy la Brasiovu, suberisulu l'ar fi invitatu la Zernesti, ca se veda, ce radecini a prinsu infratirea din Brasiovu si se se convinga, ca poporulu romanu nu se sfiesce a-si descoperi sinceru si nemultiamirile sale. „Federatiunea“ ca se faca mai mare eclat dice, ca l'asi fi chiamatu se veda, ce aeru liberu respira Romanii din Zernesti de candu cu infratirea din Brasiovu.

Eu pe ministrulu l'am invitat, pentru ca in Zernesti si in pregiuru se afla mai multe stabilimente curatu romanesci — fabrici cu deosebire, — cari cadu in resortulu acestui ministru. Am vrutu se-i aretu, ca poporulu nostru este pe o trepta mai naintata de cultura; decatu cum va fi avutu ministrulu ocaziune d'a-lu cunosce, si se lu convingu ca candu e vorb'a de nemultiamirile poporului romanu, acelea nu provinu numai de la inteligentia, ci ca chiar poporulu insusi le da pe facia, deca are ocaziune a se intelpi cu aceia, dela cari astapta elu vindecarea reului. Si acest'a a fostu si cu-

prinsulu cuvintelor mele, cu cari m'am adresatu catra densulu.

Mai departe dice „Federatiunea“ ca sta se apara o foia „romanu guvernamentalu“ in Brasiovu. Da! Sciu si eu, ca inca de multu a fostu vorb'a de edarea unei foi noue romanesci in Brasiovu, fiindu ca i s'a semtitu lipsa, care astadi a devenitu mai urgenta cu atatu mai tare, incatu acesta lipsa a constatato si Romanii altoru tienute din Transilvania, — dar nu foia guvernamentalu, — pentru ca noa nu ni trebusu ajutoriu banalu de la guvern, nici nu voim se o punemu la dispusetiunea volnica a unei persone seu partide, ci dorimu a-i da o direptiune politica curatu romanesc.

Buna seu rea va fi politic'a ce vomu croi-o, acest'a va dovedi viitoriulu: dar noi speramu, ca serviciile, ce se voru face natiunei si patriei, vor fi mai multu spornice, decatu ale Federatiunei, carea in privint'a folosului pozitivu prestatu natiunei se nu se creda nici o data, ca se pote mesura cu „Telegrafulu romanu“, de care-i place a se lega cu atat'a emfasa.

J. Metianu.

Conchiamare.

Nr. 431. acol/ 1871.

Invetatorii scoloropoporali gr. or. din districtulu Oradii sunt conchiamati la conferintia invetatorescu cercuali pe dia de 15. sept. stilulu vechiu an. cur. si a nume:

Invetatorii din cerculu I. alu Oradii, sub inspectoriulu dlui Simeone Bica, vor tiené conferintia in Orade, avendu de comisari consistoriali pre dd. invetatori Georgiu Horvatu si Petru Vasiadi.

Invetatorii din cerculu II. de Orade, sub inspectoriulu dlui Georgiu Rozvanu, vor tiené conferintia in Tulca, avendu de comisari consistoriali pre dd. invetatori Simeone Pagubanu si Josifu Jos.

Cerculu III. de Orade, inspectore dlui Vasiliu Papu, va avé conferintia in Ripa; comisari consistoriali sunt dd. invetatori Melotiu Marginenu si Joane Guiu.

Invetatorii din protopptulu Luncii, sub inspectoriulu dlui Gavriilu Neteu, vor avé conferintia in Darnisiora; comisari consistoriali sunt dd. invetatori Teodoru Supiu si Mihailu Titiasiu.

In protopresbiteratulu Pestesiuului, inspectore dlui Joane Fassia, conferintia invetatorescu se va tiené in Sacadatu; comisari consistoriali sunt dd. invetatori Ioane Avramu si Joane Buha.

In protopresbiteratulu Pomezuelu, inspectore dlui Ambrosiu Marchisiu, conferintia invetatorescu se va tiené in Ceisiora; comisari consistoriali sunt dd. invetatori Nicolau Ciaviciu si Florianu Papu.

In protopresbiteratulu Beliuului, inspectore dlui Josifu Marchisiu, conferintia invetatorescu se va tiené in Beliu; comisari consistoriali sunt dd. invetatori Paulu Gavrilete si Vasiliu Motiu.

Invetatorii din protopresbiteratulu Meziadului si din alu Beiusiului, vor tiené conferintia la olalta in Beiusiu; comisari consistoriali dd. invetatori Petru Bogdanu si Georgiu Stefanu.

Acei domni invetatori cari a'au numitu de comisari consistoriali, sunt poltiti a se infacisii in Orade la casa consistoriala pe 30. aug. st. v. ca se primesca instructiunile necesarie.

Pe numita dia de 15 sept. v. sunt provocati a se infacisii la conferintia toti dd. invetatori. Cei impededati de a se infacisii, vor trebui se documinte comisariiloru cons. cans'a impededarii.

Orade, 9 aug. v. 1871.

Consistoriulu gr. or. din Orade.

Publicatiune.

Nr. 121 si 122 scol.

Conformu determinatiunei §-lui 130 din Statutul org. bis. si pe bas'a decisiunei Sinodului eparchialu din 23 aprilu 1870 nr. prot. 80. Senatulu scolariu alu Consistoriului diecesei Caransebesiului, ca Inspectoratu supremu alu scolor confesionale gr. or. din diecesa a dispusu, ca si in feriele anului scolasticu currentu se se tiena conferintia invetatorescu in tote districtele ei scolare.

In urm'a acestei dispuneri sunt denumiti de comisari scolari:

1. Stefanu Lipovanu, invetiat. la scol'a cap. conf. din Lugosiu, pentru districtulu scolariu din provincialulu protteratulu Caransebesiu, cu loculu de conferintia Zagujeni;

2. Joane Oprea, invetiat. la scol'a elem. conf. din Ezerisii, pentru districtulu scolariu alu protopresbiteratulu Lugosiuului, cu loculu de conferintia orasiulu Lugosiu;

3. Pavelu Gaitovicu, invet. la scol'a elem. conf. din Mircovetiu, pentru districtulu scol. alu Fagetulu, cu loculu de conferintia Fagetu;

4. Josifu Novacu, invet. la scol'a elem. confes. din Oravitia mont. pentru districtulu scol. alu Jebelulu cu loculu de conferintia Buziasiu;

5. Ilie Istvanu, invet. la scol'a elem. confes. din Sipetu, pentru districtulu scol. alu protopresbiteratulu Ciacovei, cu loculu de conferintia Ghiladu;

6. Aureliu Draganu, invet. la scol'a elem. conf. din Ghiladu, pentru districtulu scol. alu protopresbiteratulu Versietiuului, cu loculu de conferintia Costeiu seu Retisioru;

7. Martinu Tiapu, invet. la scol'a poporala confes. din Fizesiu pentru districtulu scolariu alu protopresbiteratulu Bisericeii-albe, cu loculu de conferintia Vranutiu.

8. Vasiliu Nicolescu, invet. la scol'a cap. conf. din Lugosiu, si presiedinte alu reuniunei invet. pentru districtulu scolariu alu protopresbiteratulu Oravitiei, cu loculu de conferintia Oravitia-montana.

9. Joane Mareu, invetiat. la scol'a conf.

„Deca m'ar lua pre mine imperatulu de nevasta, i-asi face doi feti cotofeti, — doi copii cu perulu de auru.“

Imperatulu le-a auditu bine pe tote, si s'a miratu de asiá cuvinte, si a tramisu de locu pe slug'a sa la ele, ca se le intrebe, ca carea a cui fet'a, si slug'a a intrebatu si a spusu imperatului, si imperatulu le-a luat in scrisu cum le chiama, si s'a dusu a casa.

Imperatulu ajungendu a casa, a scrisu scrisore la fet'a cea mai mica si a adus'o la elu si s'a iubitu cu ea, si fet'a a remasu grea, si imperates'a s'a maniatu.

O data imperatulu a plecatu la venatu, si a lasatu pe imperates'a a casa cu fet'a cea frumoasa, si a priritu imperatesei, ca decumva fet'a va nasce in acelu timpu, se aiba grige de ea.

Candu a ajunsu timpulu nascorii, fet'a ne mai dedata, a intrebatu, ca cum se nasce, er imperates'a i-a respunsu: „Sui-te in podu, ca asiá e rondulu pe la noi, si eu voiu tiené ciurulu ca se sprigionu prunculu!“ Si fet'a a ascultat'o si s'a suitu si a nascutu doi feti cotofeti seu doi copii cu perulu de auru. 2)

Imperates'a s'a miratu de asiá copii frumoosi, de auru, si i-a fostu mania, si a cugetatu ca cum se sufere ea copiii dragutiei in casa.

Toamai atunci o catiea din curtea imperatului a fetatu doi catiea, si imperates'a a luat copiii de auru si i-a iugropatu in bali-

gariu (gunoii), si a pusu catieii in patu langa fet'a. —

In acea sera imperatulu s'a re'ntorsu de la venatu, si a intrebatu: „Dar nascuta si ce a nasoutu fet'a?“ Er imperates'a a respunsu: „Du-te se vedi ce a facutu fet'a cea frumoasa si maratia!“

Imperatulu astepta doi copii cu perulu de auru, precum dicea fet'a, — dar candu a veditu catieii, s'a superatu si a batutu fet'a si a pusu catieii se o suga, si nu i-a datu de mancare nici ca unui cersitoriu, si 5—6 ani a tienut'o asiá.

Cei doi feti cotofeti erau ingropati aprupe de mam'a lor, si din ei au resaritu doi bradi forte frumoosi, de auru, si curundu au crescutu nalti. De cate ori esia imperatulu in curte, bradii i se inchinau cu verfurile pana la pamentu, si candu venia imperates'a, se inaltia catra ceriu, incatu abia li se vedea verfurile, si candu vedeau pe mam'a lor plangeau la olalta, si se mangaiau la olalta.

Imperatulu s'a miratu multu de bradii frumoosi de auru, si nu a sciutu tain'a, si de bucuria mare a chiamatu si pe alti imperati si orai ca se veda, ce arbori au crescutu in curtea lui. —

Imperates'a nu mai potea de ciuda pe bradi, si pricepea ca din copii au crescutu bradii, si a disu imperatului: Bradii acestia nu sunt de semnu bunu in casa nostra, pentru ca resarira nesaditi si in balezariu, si trebuie se-i taiamu si se facemu paturi frumoosi din ei!

Imperatulu nu s'a invoitu, dar imperates'a ne'ncetatu ilu caraia, si imperatulu dupa multa vreme si vorba a taiatu bradii si a facutu paturi din ei, si imperatulu s'a culcatu in unulu, si imperates'a in altulu. 3)

Intr'o nopte, imperatulu a adormitu greu, dar imperates'a er desteptata. Atunci paturile inceputa a vorbi, si a intrebatu unulu pe altulu: Frate! dar greu ti-e tie? Era patulu celalaltu a respunsu: Ba! mie nu mi-e greu, caci pe mine jace ta'a; — dar cum ti-e tie frate? ti-a fi greu?

„Cum se nu-mi fia greu! — respunse celalaltu patu, — caci pe mine e culcata buliandr'a de mastioia, ca o nepasta grea. 4)

Imperates'a a auditu si s'a spariatu, — si s'a temutu ca le va audi si imperatulu, si se va intempla reu.

Pentru acest'a, imperates'a inca manodi, a prinsu gura mare la imperatulu, si a disu: Inzedar ai facutu paturi din bradi, pentru ca eu nu me potu odihni, si am visuri rele, si me temu ca se intempla ceva in casa nostra, ci se tai paturile si se le bagi in focu!“

Imperatulu nu s'a invoitu, dar n'avea ce se mai faca, si a taiatu paturile si le-a aruncatu in focu, era imperates'a a pazitu pana a arsu si tota iesc'a.

Dar dintr'o data au saritu doue schinteie, si au esitu pe cosiu in susu, si au caditu in teritiele, ce le mancau oile in curtile imperatului, si o oia a mancatu schinteiele si a remasu de fetatu.

O data se dedu de scire imperatului, ca o

oia a fetatu doi mei, cu lana de auru de stralucia tota curtea, si asiá de frumoosi, de nu se mai aflá in tota lumea. Imperatulu a grabitu indata ca se-i veda, si meii sariau de bucuria si cureau naintea lui si se inchinau, si sarutau picioarele imperatului, era candu venia imperates'a, meii fugiau si se ascundeau de ea, dara ea pricepea. —

Me rogu se ascultati, ca povest'a de acá innainte mai este! (Povestitoriulu de la sine adauge de acestea ca se atraga atentiunea.) Imperatulu atunci a adunatu era pe toti imperatii si craii, si pe toti boierii, si s'a stinsu tota lumea la elu, si toti se mirau si diceau, ca ce lucru minunatu are imperatulu!

Imperates'a traisa totu nepaciuita, o mustrá sufletulu, si s'a temutu ca imperatulu totusi va cugeta la copiii de auru, si a disu catra elu: „Mi s'a si uritu de atat'a omu ce s'a adunatu ca se veda meii; taia meii, caci se vor necagi alti imperati a sup'ra ta pentru lan'a de auru, si-ti vor face reu!“

„Cum asi poté se prepadu eu asiá lucru minunatu?! respunse imperatulu.“

Imperates'a mai ceru de trei ori ca se-i taia, si imperatulu si respunse de trei ori ca nu-i taia. „Atunci — grai imperates'a — eu me ducu, unde me ducu doi ochi, pentru ca eu vedu, ca ei nu sunt de semnu bunu in casa nostra!“

Imperatulu — casi toti omenii, carii trebuie se faca dupa voia muierloru — n'avu ce face, si a prinsu meii si i-a taiatu; era im-

Bogșia-montana, de comisariu introducat
era capelanul din Petrovosele si catiche-
rom. din Panciova, Petru Murgu, de comi-
a permanent pentru districtul scolariu
ariu alu protopresbiteratulu Caransebesiu-
cu locul de conferinta orasiulu Caran-
sesiu; —

10. Ferdinandu Chiritia, invet. la scola
conf. din Lugosiu, de comisariu introdu-
rin, era Ilie Sasa invet. la scola elem.
f. din comun'a milit. Nicolintiu, de comisa-
permanentu pentru districtulu scol. alu pro-
presbiteratulu Mehadiai, cu locul de confe-
a Mehadia; —

11. Vincentiu Gorgutu, invet. la scola
a confes. din Mercana de comisariu intro-
atoriu, era Petru Stepanescu, invet. in Cor-
va de comisariu permanentu pentru dis-
tulu scol. alu protopresbiteratulu Panciovei,
loculu de conferinta Petrovosele.

Comisarii scolari au de a se infacisia la
ectoratulu supremu scolariu in Caransebe-
la conferintele tinende cu densii in 23,
si 25 augustu cal. v. n. c. spre a primi in-
ctiunile si informatiunile necesarie; confe-
iele cu invetiatorii in deosebitele districte
au se se tiena in 28, 30 si 31 augustu, 1.
septembrie o. v. 1871, la care sunt provo-
toti invetiatorii a lua parte.

Caransebesiu, 12 iuliu 1871.
Consistoriulu diecesanu alu Caransebesiului.

ROMANIA.

Bucuresci, in 17/29 aug. 1871.

(V.) *Dooue cestiuni mari* preocupa si
a spiritele astadi in Romania: a) ca — ce
fia, ce-o se se alaga de drumurile de feru
mane? Cu alte cuvinte: — cum o se se in-
ele finalmente cestiunea Strousberg? — b)
— ce-o se fia rezultatulu, cum o se se cur-
agitatiunile efrunte ale ovreilor?

Facia de ambele sta — cestiunea tronului,
adu ca cu ambele ea sta in reportu de reci-
citate.

Ambele susatinse cestiuni sunt multu
complicate, de catu ca ele se pota fi per-
tate si lamurite in marginele unei simple
spundintie; er reportulu loru spre tronu
si mai intimu, complicatu si dificilu. Tre-
deci se me restringu a vi le indegeta mai
altu, de catu a li face o descriere si critica
aiata.

Din multele si pasiunatele critice ce
estiunea Strousberg, adeca a drumurilor
tre de feru, a aflatu in sute de foi straine
Europa intraga, opiniunea publica la noi s'a
minat si convinsu in tota deplinatatea, cumca
n. Strousberg si cu companistii sei, ca o ban-
de furi rafinati, a intreprinsu a *jafu tiér'a*
romanésca prin midilocirea concesiunei; er
ai departe cumca votulu camerei, carele a ni-
cicitu concesiunea si a primitu a garantá si
deaduna numai adeverata si real'a valóre a
drumurilor de feru in fapta esecutate, acelu

votu este indreptatitu din ori-ce punctu de ve-
dere; facia de carele deci nici o potere in lume
nu pote se aiba cuventu a se redica. Sbere si
racnésca domniú din Berlinu si Viena catu vor
voi, dreptulu este in partea Romaniei, si ea nu
va cede, si sub presiunea nemtiului si magia-
rului ea atatu de putienu se va plecá a dá de
poména nemtisoriloru detentori de obligatiuni
— *mácar unu procentu* mai multu de catu
ce li va compete dupa valóre a teptiva a dru-
muriloru de feru esecutate, catu de putienu se
va invoi ea candu-va a permite o *legatura la*
Brasiou a drumuriloru nostre de feru cu cele
unguresci, prin care legatura ae nostre, atatu
de scumpe, s'ar taia prin midiloen, totu tran-
situlu apusului spre Oriunte s'ar dá in esplota-
rea Unguriloru, er Romaniei s'ar causá o dan-
na, unu scadiementu de multe milliöne pré fie-
care anu.

Lungu timpu Romania n'a priceputu
acestu mare interesu, si de aci a provenitu esi-
tatea guvernialoru si chiar a diaristiceii ei. As-
tadi impetulu atacuriloru si intrigeloru ungu-
resci i-a deschisu ochii; Romania deja conósce
ca se lucra: care din cele dooue linie ferate
„natiunale“, cladite cu enormi spese, — *Ora-
dea-Clusiu-Osiorheiu* adeca, séu *Galati-Ploies-
ci-Craiova-T-Severinu* — se devina *pururiá*
passiva? Cunoscendu o data natur'a si im-
portanti'a acestei cestiuni, se credeti ca opini-
unea publica la noi va invigila, ca nici unu re-
gimu, ori alu carei partite ar fi elu, se nu pórd-
da din vedere acestu mare interesu alu tieriei.

Intecmai orientata este astadi opiniunea
publica si in privinti'a infernaleloru planuri
ale ovreiloru specialu, si ale strainiloru peste
totu. Veti soi ca *„Alianti'a universale“* a iida-
niloru din tota lumea a luatu a sup'ra-si, a ocu-
pa si a cuceri tiér'a romanésca pe sém'a strai-
nileru adeca portu a o desnatiunalis á si astfe-
liu a sterpi elementulu latinu de la Dunarea
de diosu, din Dacia lui Traianu, care elementu
pururiá a fostu unu mare si durerosu spinu in
ochii slavismului si germanismului.

Midilócele combinate de *„Alianti'a uni-
versale“*, au fostu urmatóriele: a) *Cosmopoli-
tismulu* cu marele seu profeta *Titu Liviu Maio-
rescu*; b) *MSa* Domnitorulu Carolu si cu fa-
mili'a sa; c) *Consululu* de aici alu Americii
nordice si cu toti ovreii si toti nemtii si ungu-
rii. Organu de publicitate s'a fostu intemeiatu
cu banii Aliantieii *„Rumánische Post“* si stá
sub protectiunea americanului.

Am numitu acésta aventurósa intreprin-
dere cu multoraticulu — *„infernale planuri“*
pentru ca desi scopulu principale este *unulu*,
acel'a pe care-lu aretai mai susu, totusi por-
tandu acelu infernalu scopu si cu directiunea
sa intru tote caracterulu infamiei si diaboliceii,
elu cuprindea in sine una intraga sistema de
planuri si tendintio partiali. Strainii cu totii
atienuu la nimicirea romanismului, adeca a
elementului romanu; jidovii tindeau a-si face o
nóua Palestina, unu imperiu alu loru din pa-

mentulu Romaniei; nemtii si croian unu para-
disu pentru coloniele loru si o piatia pré buna
pentru a estinde productulu industriei loru;
magiarii credeau ca vor pacali pre toti pentru a
estinde marginile marelui *Magyarország* pan'
la Marea-négra, si de aci pan' la Adria; slavii,
si a nume muscalii sperau ca prin tote li se va
deschide drumulu loru spre Oriunte; america nii
cautau acoliá punctulu de radienu pentru de a-si
pune parghi'a amestecului si influentieii in Euro-
pa; dnu Titu Liviu Maiorescu si compani'a tieena
sicuru ca astfelu va se devina tier'a si millió-
nele pe man'a loru spre a si saturá nesatiulu
ambitiunei si poftei de imbubári! etc. etc. Totu
atate planuri spurcate.

Dar demni confederati s'au apucatu a-
si realisa aceste planuri pré oblu, pré cu sco-
motu si fora rusine, in catu desteptara din
somnu si alarmara pana si pe cei mai letar-
gici. Cosmopolitii in sesiunea trecuta a Ca-
meroi s'ifecera de capu si astadi sunt descon-
siderati de lumea onesta intréga. Ovreii si
ceialalti speculanti straini prin obrasnic'a loru
dedera impulsu si provocara ca o forti'a la
lumina Institutulu „Dacia“, institutu puru
romanu pentru asecuratiuni de totu felulu, ca-
rele, abia de dooue luni in viétia, prosperédia
admirabilu si mereu-mereuasiu s'cote averea ro-
mana din pungile strainiloru. (Aci, la infintiarea
si administrarea acestui institutu salutaru,
romanii nostri pentru prim'a óra aretara in fa-
pta ca sciú se fio — intiepti, energiosi, acurati
si neobositi. Dar despre starea si progresule
Daciei, mi rezervu a Vi scrie ocaasionalmente
specialu: Va fi bine ca *„Albina“* DVóstre din
Siibiu se se oglindésca si ea in cáile Daciei si
ca ambele se-si intinda man'a peste Carpati!)

Si acum — ah! am ajunsu se vorbescu
de *„Rumánische Post“* si de — *Carolu* Domi-
nitorulu. D'asi poté mai bine se tacu! Dar ce-
ar mai importá a tacé despre lucruri, cari ele
inseii se vestescu in gur'a mare si pre cari in-
tréga natiunea nóstra le sente cu dorere! —
„Albina“ — scimu toti pré bine, ca nu pune
la toba slabitiunile si rusinea natiunale, si —
este cunoscutu de toti ca facia de partitele
nostre ca este neutrale, nepreocupata; — totu-
si ea nu se cuvine, nu póte se ignore intempla-
ri, fapte, cerostantio positive, esite la lumina
lumei ele inseii, — mácar catu de duréose ar
fi ele. —

Cam murdara si memorale, adesea chiar
fora totu tactulu este press'a Romaniei in gene-
ralu, cea ce scrie nemtiescé specialu. Legea de
pressa permite acésta si atata ajunge pentru
ca unii ómeni fora destula sciintia si consciin-
tia — se lucre astfelu, Dar *Rumánische Post“*
a trebuit se vina pentru ca se puna coróna o-
brasniciei si brutalismului; — si romanulu luni
de dile a toleratu tote cu o nepasare fora es-
semplu, pana ce septemana trecuta, intr'o
„Epistóla deschisa catra Domnitorulu Carolu“
isbi atatu de cumplitu in dur'a-i capatins, in
catu intregu corpulu natiunale se cutremura si

pricepu ca — nu mai e glumá, ca — dóre de
mórté! —

Ori unde in alta tiéra de se facea natiu-
nei indigene unu astfelu de afrontu de catra
straini, just'a indignatiunea si vindicta in mo-
mentu s'ar fi rescolatu si-i sfarima pe acei
straini de nu se mai afla nici urma dupa ei:
aici la noi peste o septemana fu de lipsa pana
abia diaristic'a romana se ajunga a se orientá
si a-si sprime indignatiunea, si mai alte optu
dile pana se ajunga a se pune in miscare si au-
toritatea publica. Ah, dar publiculu celu mare
la noi inca n'a apucatu a deveni factore in vi-
éti'a de statu! Pe acésta pentru a-lu desteptá,
luminá si regulá nu s'au ingrigitu nici rosii, nici
albi, nici surii, nici negrii!!

Acea nerusinata epistóla deschisa — cre-
diu ca o cunosceati, cáci ea dejá cercula prin
tote foile straine, cari tote o esconta in contra
romaniloru; deci nu voi vorbi aici despre ea
mai multu, decatu ca ea in multe drastice cu-
vinte cuprinde pe scurtu státa ca — *Domito-
riulu este ingagiatu jidaniloru si strainiloru*,
este ingagiatu a dá tiér'a pe man'a acestor'a, *ca-
ri singuri ilu potu sustiené pe tronu, precum ilu*
*potu si tranti, déca curendu n'ar veni a-si im-
plini ingagiamentulu!* —

La vr'o 8 dile dupa aparerea acestui
apelu, atatu de compromitetoriu pentru tronu
si insultatoriu si atacatoriu de natiunea roma-
na, justiti'a s'a pusu in lucrare contra *„Rumá-
nische Post“* si politia a inceputu a cercetá ca
se afe pe autoriulu acelu articlu; dar a am-
blatu biét'a politia catu se póte de reu. Din in-
templare séu din adinsu, — cine ar scé se alé-
ga, agentulu politiei s'a adresatu pentru afla-
rea si aretarea autoriului chiar catra autoriu-
lu, carele intielegendu intentiunea autorita-
tei, iute a trecutulu la plimblare preste Dunare,
si acum si bate jocu de tiér'a romanésca si de
politia ei. Intr'aceea *„Rumánische Post“* s'a
sistatu; dar se suna ca consululu Nord-Ame-
ricii dejá a facutu preparatiunile necesarie pen-
tru edarea unui altu diariu de aceasi colóre si
programa. Va se dica, strainii s'au bagatu ca
niscari talhari in insasi a nóstra casa pentru
de a ne ucide si de a ne despoia de mos'a nó-
stra! Mahalalele Bucuresciloru au peste 150,000
de romani, vertosi ca pétr'a, dar fora consciin-
tia de sine, de interesulu si demnitatea sa na-
tiunale, cáci asiá i-au crescutu — ciocoi, —
de o potriua cei rosii, casi cei albi si cei pe-
triti! Si déca va fi se se destepte din nesciin-
ti'a sa elu de sine séu prin vr'unu Tudoru
acelu poporu bucuresénu adeveratu romanu,
elu mai antaiu de tote aceluorú ciocoi va cere
séma de perfdi'a si negriginti'a loru, apoi si va
rosbuna a sup'ra strainiloru. Sétieneti minte! —

Mai alte necesari mici si mari ce avemu
cu administratiunea si politica interna si pentru
nemoralitatea si necapacitatea autoritatiloru pu-
bliche le trecu cu vederea, din acea simpla consi-
deratiunea, ca ele nici nu sunt mai mari, nici mai
multe de catu sub celelalte guvernii precedin-

peratés'a a chiamatu dooue femei, li-a platitu
bine si le-a tramiau cu matiele ca se le spele bino
a riu, si li-a priritu tare ca se nu scape nici
unu matiú pre apa. ⁵⁾

Femeile mergendu cu matiele la riu, s'au
trebatu un'a pe alt'a, cá óre ce póte fi cu ma-
tiele acestea, si ajungendu la riu, spelara matie-
le si un'a dise: „Aid noi se dámu drumulu
a dooue darabele de matie pre apa, — un'a se
arunce unulu, si un'a altulu, se vedemu ce-o
se fia?! — Si éle lasara matiele pre apa si
se réntórvera a casa la imperatés'a.“

Matiele mergeau pre apa in diosu, si unde
s'au opritu, acolo s'au prefacutu din ele cei doi
seti cotofeti, cu perulu de auru. —

Copilasii de locu pornira pe apa in susu,
si nu sciau in catro se mérga!

Atunci Ddieu se cobóre si se face omu
betranu, si ese in cale si li dá câte o camésia
si câte unu ciocanelu de auru, li aréta calea
catra cetatea imperatului si li spune ca se bata
cu ciocanelele la pórtá déca va fi inchisa, —
si apoi omulu betranu se face nevediatu.

Tocmai in diu'a aceea s'a intemplatu de
imperatulu a ténutu siedietóre de prunci nu-
mai câte de 5—6 ani, ca se insire margele
scumpe pre fire. ⁶⁾

Copiii intrandu in cetate au datu de cur-
tea imperatului, si o muiere⁷⁾ vedendu-i pe
afóra i-a bagatu in curte, si imperatulu audindu
de ei, i-a chiamatu in laintru. Copiii intrandu
in casa, s'au inchinatu imperatului, si i-au sa-

rutatu manile si picioarele si tota cas'a s'a lumi-
natu de perulu loru de auru!

Imperatulu se mirá de asiá minune si
intrebá: „De unde sunteti voi?“

„Noi suntemu de aici! — respusera
pruncii de o data.“

„Dar cine e tatalu vostru si mam'a vo-
stra? intrebá imperatulu.“

„Tu esti tatalu nostru, dara mam'a nóstra
e aceea, pe carea ai bagat'o in gunoiu!“

Imperatulu tresari de vorbele copiloru,
si de locu cugetá cá fetei frumóse i s'a facutu
nedreptate. „Apoi ati cunósce voi pe mam'a
vóstra? — intrebá imperatulu — déca vi voiú
aretá-o?!“

„Cunóscemu!“ respusera pruncii. Si im-
peratulu cerú de la ei ca se povestésca intempla-
tea; éra pruncii insirandu la margaritarie — in-
cepura. A fostu o data unu imperatu — insira-
tive margaritarie — si a plecatu prin tiéra. —
insirative margaritarie — si a vediatu trei fete
lucrandu la canepa — insirative margaritarie,
— si asiá au povestitu tote acelea.

Imperatulu de locu aduse pe mam'a loru,
si intrebá: „Acést'a e mam'a vóstra? éra prun-
cú o cunoscura, si au cursu la ea, si mam'a i-a
luatu in braicie si cu lacremi i-a sarutatu.“

Imperatés'a a tacutu ca muta, nu a sciutu
ce se mai dica, éra imperatulu a poruncitu ca
se se aduca unu calu orbu si sciopu, si s'a
adusu unu calu slabu de i se vedea matiele in
fóle, si a legatu pe imperatés'a de cód'a calului,

si calulu a fugitu prin cetate, de s'a facutu prau
si pulberu din imperatés'a. ⁸⁾

Apoi imperatulu s'a bucuratu multu de
copiii sei cu perulu de auru, si a facutu vese-
lia mare, si se veselescu si adi, déca nu vor
fi moritu. —

III.

Variatiuni particulare.

In unele esemplarie sunt variatiuni la
unele impregiurari.

¹⁾ La Schott e numai féta, carea trece pe
langa unu tineru, in diu'a candu acésta voiá
se se cunune, fet'a i promise doi copii cu perulu
de auru, junele si lasa mirés'a, si ié fet'a de
nevést'a, si pe mirés'a de róba. — La Haltrich
sunt dooue fete, un'a lucra la gráu, alt'a la ca-
nepa, si fetiorulu de imperatu pe cea mica o
ié de nevést'a, pe cealalta de bucatarés'a. La
Fundescu, Vegezzi Ruscala si Radovanu sunt
trei fete.

²⁾ La Schott intrig'a o face mirés'a im-
peratului, la Haltrich bucatarés'a, la F. o róba,
la R. muierea imperatului.

La H. si F. se nasce unu fetioru si o fé-
ta, — la ceialalti doi fetiori.

³⁾ La Schott crescu doi meri, la ceialalti
doi bradi. La H. si F. se facu dooue scanduri,
la ceialalti paturi. —

⁴⁾ La F. tat'a dórme pe fetioru si muie-
rea pe féta.

La S. nu se povenesce de sobintie, si
fora spunerea causei se féta doi mei de auru,
— la F. e numai o schintea.

⁵⁾ La S. se scapa unu matiú, la ceialalti
dooue. —

⁶⁾ La Radovanu e poména, — la S. claca
de torsu. La S. copiii se intolnescu cu mam'a
loru, si deodata intru la imperatulu.

La ceialalti siedietóre ca se se insire
margaritarie.

⁷⁾ La F. sórele a datu fetiorului unu cu-
titu si fetei o furchitia ca se se jóce, si unu
unchiastu i-a dusu la imperatulu in casa.

⁸⁾ La H. imperatés'a vediatu cá se des-
copere fapt'a ei, fugu la riu se se ineece, servii
o prindu si o ingrópa pe ea. Imperatulu tra-
mite in tiér'a celoru 7 smei ca se aduca apa
viva si inviéza pe mam'a copiloru!

La S. o iérta imperatulu, in sa o scóte din
casa, la F. o léga de doi cai, unulu de la mun-
te altulu de la balta.

Povést'a de la dlu Vegezzi nu are tote
partile, -- e o variatiune ce póte stá si de sine.
— Aci doi fete prefacutu in bradi vorbesou
multu cu mam'a loru, si se tanguie la olata pré
dureosu si frumosu. Fulgerulu aprinde bradii,
dooue schintie se ducu la ceru si acolo se pre-
facu in stele, apoi mam'a merge la riu, se plan-
ge dupa copii si copiii din stele se coboru la
ea. Descrierea e ceva maretiu!

La capetu se va vedé lips'a impartasirii
si acestoru specialitati, — pentru cá diferintiele
ce erau cu mii de ani mai nainte, reaparu si in
povést'a!

(Incheierea va urmá.)

ti. Nu potemu, pentru că nu suntemu indreptătiți, a aștepta o administrațiune promptă și morală, pre câtu timpu capii statului nu sunt morali, nu sunt corecti.

Domnitoriulu *Carol* facia de tôte se aréta câtu se pôte de indeferinte și chiar nepasatu. Elu 'si cauta de placherile sale familiari și lasa — cum dice proverbulu neotiescu — „a fi tôte cinoi cu parchia.“ Natiunea dormiteza, putiene gure rele sbêra de se spargu, și cu atât lucrulu s'a gatatu! — Bunu nêmu acesti romani, întocmai ca întiepti ce sunt conducători lui. Aude poporul nostru bucurescênu de conspirări, afronturi și trădări perfide a unu'a sêu altu'a mare, și — ce credeți, cum 'si resbuna? Elu dice: „Las' c'o sê-i dee lui „Romanulu“! — sêu: „Las' c'a vine pe man'a „Ghimpelui“ — ér hotiu 'si ridu in pumni și de „Romanulu“ și de „Ghimpelui“ și de „Asmodeu“ și de tutti quanti! — Astfelu cêrt'a și insult'a ordinaria, cede ani n'otreruptu se continua prin foile nôstre, și-a perditu tîent'a deplinu și a devenitu unu lucru fora tóta valôrea. Sê invetie și ai DVôstre din colo cum printr'o întrebuintiare rea și fora totu cumpetulu și perde valôrea critic'a și dogian'a diaristica!

Am devenitu pré lungu și — cauta sê necheiu; totusi n'o potu face fora a aminti cãteva putiene cuvinte si despre „Societatea academica“. Dorere cã n'am nimicu imbucuratori a Vi spune, de cumva nu V'ati multiamî cu atât'a cã — estu timpu s'a completatu mai usioru de câtu alta data. A usioratu completarea și acea superatiôsa impregiurare cã dnii Alessandri și Fontanini, au renunciatu onôrei de membri, ér neuitaverulu nostru barbatu *Alecu Hurmuzachi* a esitu dintre cei vii. Mai sunt in viétia 17 membri, dintre cari 11 sunt presenti: *Lauriunu*, *Massimu*, *Alessandrescu*, *Sionu*, *Babesiu*, *Hodosiu*, *Odobescu*, *Papiu*, *Romanu*, *Baritiu* și *Jonescu*. Se infacisiasê și *Cogalniceanu*, dar a purescu la Putna, unde cu *Sbiera* va reprezenta societatea academica. Societatea lucra parte in pleno, parte ca sectiune filologica. Joia trecuta ea tienê o siedintia publica, intr'o clasa a Universitatii, cãci ea n'are localu, și-si muta cortulu in totu anulu in alta localitate. Nu sciu vr'o apucatură politica a ei, sêu a guvernului nostru sêu dôra organizatiunea gresita a ei, precum pretinse anu dlu Babesiu, va fi adus'o de a decadiuta și nu mai are vedia nici in diosu pré multa, ér in susu de feliu! Totu respectulu membriloru ei, fora desclinaire; siedintia publica îi aretâ demni de scaunele ce ocupa: dar in totale corpulu nu prospera. Insa despre acest'a alta data specialu. In siedintia publica secretariulu generalu dlu *Massimu*, și-a facutu reportulu despre anulu espiratu și dlu *Odobescu*, a facutu critic'a traductiuniloru lui *Juliu Cezare*, de bello gallico. Au incursu, precum am întielesu, cinci lucrări, dintre cari Societatea nici pe un'a n'a aflat o deplinu corespondintoria, dar a aflatu cã duôue se apropia de perfectiune; din care cauza a decornatu ca premiulu de 150 galbeni sê nu se acorde nici unu'a ei pentru incurgiare sê se imparta între amoele ce se apropia de perfectiune. La deschiderea epistoleloru cu numele traductoiloru s'a aflatu cã unulu este dlu A. C. *Copacineanulu*, profesore de limb'a latina la seminariulu de Romanu, ér celalaltu e dlu advocatu din Fagarsiu Arone *Densusianulu*. Areopagulu nostru literariu a mai prononciatu, cã deca dlu *Copacineanulu* va primi a-si conforma opulu observatiuniloru emise in critic'a dlui *Odobescu*, adeca va schimbâ terminologi'a franceza a obiectelor de reabelu cu un'a mai romana, Societatea primesce a-lu tipari pe spesele sale. Oplu dlui *Densusianu* are frumose vertuti, insa metodulu de traducere, mai multu dup'o traducere franceza decãtu dupa originalulu latinu, a fostu caus'a pentru carea Dsiale nu s'a potutu oferi conditiunea și favorulu ce s'a oferitu dlui *Copacineanulu*. — La premiulu de 400 galbeni, publicatu pentru partea sintactica a gramaticei romane, nu s'a aretatu nici unu competinte și asiâ se vorbesce cã Societatea va publicâ nou concursu pana la 1. aug. 1873 și inca cu trei premia, unulu de 400, unulu de 200 și unulu de 100 galbeni pentru asemenea opu. Altele mai amenunte despre Academi'a nôstra literaria — credu cã vi se vor reportâ din alta parte. —

Teatru natiunalu in Aradu.

Ultim'a representatiune se dade in 19 augustu; s'a jocalu pies'a: „*Tieranulu din timpulu lui Tudoru*“ comedia-drama natiunala istorica cu cantece in 3 acte de dlu *Pascali*. — Essenti'a aceste piese este o epizoda dintim pulu revolutiunei Romaniloru sub Tudoru *Vladimirescu* la anulu 1821, cu musica noua natiunala a nume compusa. —

Cu parere de reu trebuie se amin-tiescu, cã — din cause intrevenite nu potui participâ la acêsta representatiune, ca sê fiu potutu petrece cu atentiune decurgerea ei spre a o descrie conformu angagiamentului. —

Auda in sa, cã acêst'a a fostu coron'a representantiloru și a fostu revocatori de unele reminiscenții natiunali memorabili, de aceea dlu M. . . . u ar face unu servitiu placutu onorabililoru lectori ai acestei pretiuite foi, deca conformu promisiunei date, ar face recenseniune și a supr'a acestei representatiuni respective piese. —

Ca de incheiare nu potui lasâ neaccentuata expresiunea de recunoscintia a dlui directoru teatralu *Mihailu Pascali*, de care in avisulu ultimei sale representatiuni se folosî, adresandu unu dulce *Adio* publicului spriginitoriu. Acêst'a suna din cuventu in cuventu:

Luandu-mi diua buna din acestu orasiu, sum detoriu și ca artistu și ca Romanu a multiamî francamente Publicului binevoitoriu, care mi-a datu concursulu seu spre a-mi face mai usiora greu'a mea insarcinare. — *A multiamî pressei care m'a tractatu cu atât'a delicatetia; ér in fine a multiamî Romaniloru cari întielegendu cã numai prin o solidaritate comuna o natiune pôte prosperâ, se pôte întari, au luat sub scutul loru incercarea mea, ideii'a mea: adeca Romanismu, progresu, devoltare natiunala prin industria, prin arte, prin sciintia!* *Pascali.*

Gratulâmu dlui directoru *Pascali* și întregei societati teatralu, multiamindu-li din inima pentru fratiesc'a ospitalitate multu delectatoriã, prin care ni-a datu ocasiunea d'a invetiã, și d'a esperia multe bune și folositorie in viétia și societatea omenesca; dar mai vertosu piesele vor fi servindu veri carui Romanu bine sentitoriu și seriosu cugetatoriu de viue esemple, caror'a avemu sê ne acomodâmu pururiã. —

Varietati.

(*Necrologu.*) *Teodoru Janculescu*, bravulu invetiatoriu din comun'a *Beba*, (cottulu *Torontalului*), in 16/28 augustu a. c. între 3 și 4 ore d. m. in etatea cea mai frumôsa a barbatiei, adeca in alu 44-le anu alu vietii și in alu 24-le anu alu functiunarii sale ca invetiatoriu — fã rapitu prin mörte silnica dintre cei vii. Ilu gelosecu: soci'a sa *Marta*, uniculu seu fiu *Romulu*, toti cõsangenii, întreaga comun'a *Beba*, toti amicii și cunoscutii. — Natiunea a perditu in reposatulu unu fiu zelosu; pentru aceea merita sê-i dicemu cu totii: *Fia-tieren'a usiora și memori'a eterna!*

(„*Semenatoriulu*“.) fôia politica ce apare in *Berladu* și stã sub conducerea unui amicu alu aprigiloru nostri antagonisti, aceloru antagonisti, cari au iesutic'a maniera d'a ni atribui noue pecatele si slabitiunile loru, — intr'unu nru mai prôspotu, precum aflâmu din „*Telegrafulu*“ de Bucuresci, ér yine a ne atacã, cautandu nodu in papura. Noi dejã, o data am adresatu dloru de la *Semenatoriulu* o provocare, unu apelu la onôrea loru pentru asemenea atacuri fora totu temeulu: asta data nu potemu se scimu pretestulu din carele vine a se legã de noi și a ni face afrontu, deci nici nu scimu ce sê-i mai dicemu; éta in sa ce-i dice „*Telegrafulu*“ de Bucuresci:

— *Semenatoriulu*, confratele nostru de la *Berladu*, in ultimulu seu numeru pare cã ar avé intentiunea sê asemene discordia între fratii nostri de dincolo de Carpati, dicendu cã dlu *Babesiu*, redactorulu diariului „*Albina*“, ar fi „capu directu alu confesionalismului d'acolo.“ — Ne mirâmu de asemenea expresiuni neprecugetate, de ôre-ce nu credemu cã „*Semenatoriulu*“, seu ori-cine altulu, ar poté demonstrâ cu argumente rationabili și prin fapte necontestabili, ca dlu *Babesiu* ar fi lucratu vre-o data pentru confesionalismu, adeca pentru desbinarea romaniloru din punctu de vedere religionariu sêu confesionalu, din contra noi pré usioru am poté demonstrâ, ca aderin-

tii sinceri ai dlui *Babesiu* sunt de ambele confesiuni, și multi dintre coreligionarii sei lucra contra politicei intr'adeveru natiunale a dlui *Babesiu*.

(*Unu nebaru din fôme.*) Cetimu in mai multe diarie urmatôriele: Intr'un'a din seri o figura lunga, uscata, alba ca unu spectru, se rostogoliã cu misteriu pe micile strade din *Castello*. O vediura trei persône, si impinsi de curiositate, o urmarira pentru cã fugiã. Fusesse o alergatura lunga, obsitôria, incurcata, printr'unu labirintu de strade, de respantiu de drumuri noroiôse, parasite, periculôse, pana intr'o piatia, unde spectrulu cadîu câtu erã de lungu intinsu pe pamentu. Erã unu omu, nu erã o fantasma; unu omu in flôrea etatii, frumosu, blondu, vigurosu, care abiã esitu din talamulu nuptialu, amblã cautandu . . . sê radia vre o barba! Erã nebaru seracutiulu! nebaru din cauza cã, barbieriu de profesiune, de o septemana nu potuse cu propri'a sa munca sê procure o bucata de pane flamendie sale familii.

(*Salonulu si oficin'a dlui D. Duca in Aradu.*) Cine s'ar întemplã sê aiba pofta și tãrbuintia d'a aflã unu salonu curatu și elegante, unde se rade cu o desteritate rara, se taie și drege perulu bine și frumosu; unde la ordinatiunea medicala se facu tôte operatiunile chirurgice cu promptetia, iute și efinu, a nume se tragu dinti și mesele, se punu lipitori, se slobode sange și altele, — acelfa sê caute in *Aradu*, in casa sinagogei ovreesce localitatea romanasiului nostru *Dem. Duca*, și va fi satisfacutu in tóta privintia. —

RESPUNSU.

Dlui *P.* in *Aradu*. Atâte manuscrise urgente și cu multu mai vechi aștepta publicarea loru, încãtu pana in nrlu viitoriu ni este absolutu cu nepotintia d'a satisfacere. Apoi asemenea afaceri se tramita la ori care diariu, — era cu deosebire la unulu carele are sê reprezente interese atãtu de multilaterali și apare numai de dôue ori pre septemana — multu in câte 10—20 de siruri. —

Invitatiune.

Findu cã statutele Reuniunei invetiatoriloru romani *Selagiani* prin rescriptulu ministerialu de sub Nr. 16,356 dtto *Buda* in 1. augustu 1871 s'au aprobatu și intaritu, avemu onôre a invitã pre toti d. d. invetiatori romani din *Selagiu*, precum și pre alti iubitori de causa invetiamentului ca pentru constituirea definitiva a numitei Reuniuni sê binevoiesca a parteicipã la prim'a adunare generale ce se va tienê in *Siumleulu Selagiu* in 10 septembrie st. n. 1871.

Siumleu, in 12 augustu 1871.

3—3 *Presidiulu interimalu.*

Anonciu.

Subscrisul se recomanda tuturoru presiedintiloru sinodali, comitetelor și tutoriloru ras. biserici de rolegea gr. or. ca maestru luminariu, carele dupa o locuire de 20 ani prestrada *sierpelu* in *Aradulu-vechiu*, mi-am stramutatu locuinta totu in aceeasi strada Nr. 11. obligandume a servi si mai departe in totu timpulu si precisu pre sêm'a ss. biserici din dieces'a *Aradului*, cu lumini de cêra curata, mari și mice precum, faclii in tota form'a și altele ce se tienu de a mea maestria, câtu mai fine, frumôse, bune și cu pretiu efinu, — remanendu cu tóta stim'a

In *Aradu*, 25 augustu 1871 ss. n.

Davidu Baruchu maestru.

2—3

Concursu

Pentru vacant'a parochia din comun'a *O. Apati*, protopresb. *Oradei-mari*, comitatulu *Bihar*, se escrie concursu.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamentu de clas'a a II; birulu câte una vica de la 110. case; stôl'a indatinata și cuartiru liberu.

Concurentii, cari dorescu a dobandi acêsta parochia, au recursurile loru a le adresã Comitetulu parochialu din *O Apati* in întielesulu Statutulu organicu, tramitendu-le deadreptulu la respectivulu protopopu mai multu pana in 29 augustu a. c. st. vechiu, cãci atunci se va efeptuã alegerea.

Datu in *O. Apati*, in 1. augustu 1871.

2—3 *Comitetulu parochialu*

cu convoirea mea:
Simeonu Bica m. p.
Protopesv. *Oradei-mari*.

Concursu.

Pentru ocuparea a loru dôue pos turi invetiatoresci la scôlele confesionale gr. orient. un'a scôl'a din susu langa biserica, alt'a din diosu in comun'a *Covasintiu*, dieces'a *Aradului*, protopresbiteratulu *Vilagosiu*ului, cu terminulu pana in 8 septembrie stil. v. care va fi si diuã alegerei. Emolumintele sunt precum la unulu, asia și la celalaltu 350 fl. v. a. 12 meti de grâu, 6 meti de cucurudiu, 12 orgii de lemne din care este a se incaldî și scôl'a; cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupã aceste posturi sunt avisati a-si tramite pana la terminu recursuriloru loru provediute cu estrasu de botediulu, cu atestatu de moralitate, cu testimoniulu despre absolvarea cursuriloru pedagogice, și de calificatiune cu calculu bunu, — precum și despre absolvarea de 4. clase gimnasiale, sêu 3 reale — catra Comitetulu parochialu din *Covasintiu*, in fine se recere ca si unulu și altulu recurentu sub durarea concursului, sê se infacisiedie in persôna naintea poporulu din *Covasintiu*, aretandu semne da progresu catra biserica și scôla. —

Covasintiu, 25 iuliu st. v. 1871.

Massimilianu Balintu m. p.
presiedintele Comitetulu parochialu din *Covasintiu*.

Cu scitea și contielegerea mea:

Joanu Moldovanu m. p.
inspectoru cercualu.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu confes. in comun'a *Bazosiu* se deschide concursu pana in finea lui aug. st. v. 1871.

Cu acestu postu sunt legate urmatôriele emoluminte: 80 fl. v. a. 4 jugere de aratura, 3/4 jugeru de gradina, 20 meti de grâu, 20 mesure cucurudiu, 100 lb. sare, 100 lb. clisa, 18 lb. luminari, 10 stangeni de lemne, din care si va incaldî și scôl'a.

Doritorii de a ocupã acestu postu au sê si tramita recursele sale instruite cu necesarielu documente despre scôlele pregatitorie, despre absolvarea preparandiei, despre essamenulu de calificatiune și — celu mai putienu de 4 clase capitale, fora de care nu se vor primi recursele, — despre portarea morala etc. pana la terminulu prefiptu la inspectorulu de scôla cercualu alu *Temisioarei*.

Petiitiunea va fi scrisa cu propri'a manã și stilisata catra Comitetulu parochialu din *Bazosiu*.

Comitetulu parochialu.

3—3

Dr. Vasiciu, inap. scolariu.

Concursu.

Devinindu prin abdicarea invetiatorulu betranu *Joane Simu* vacanta statinnea invetiatoriesca la scôl'a confesionala gr. or. din *Rachitova*, protopresbiteratulu *Oravitiei*, se escrie concursu pana in 1. septembrie cal. vechiu 1871 — Emolumintele sunt: 100 fl. banii, 100 lb. clisa; 25 lb. lumini; 50 lb. sare; 40 meti bucate (cereale); 2 lantie pamentu aratoriu; 8 stangeni de lemne din cari sê se incaldiesca și scôl'a; cuartiru liberu și gradina de legumi. Din tôte aceste emoluminte a patr'a parte se va dá invetiatorulu betranu in forma de pensiune. —

Doritorii de a ocupã acestu postu sunt avisati, cã pana la terminulu de mai susu sê si tramita recursurile loru, instruate cu documentelu necesarie de calificatiune, adresate Comitetulu parochialu — la domnulu protopopu și inspectoru scolaru *Jacobu Popoviciu* in *Oravitia*.

Rachitova, in 8 augustu 1871.

Comitetulu parochialu

2—3 in contielegere cu dlu protopresb.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de capelanu pre langa parochulu gr. or. din comun'a militara *Borlova*, protopresbiteratulu *Caransebesiu*ului, se escrie concursu cu terminulu pana la finea lui augustu a. c.

Emolumentele sunt: 1/3 parta din totu venitul parochialu.

Doritorii de a ocupã acestu postu, sê si dee recursele bine instruate in întielesulu Stat. org. adresandu-le Comitetulu parochialu.

Borlova in 1. augustu 1871.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu dlu protopresbiteru
Nic. Andreovicu.

3—3